

Publieke raadpleging onder de inwoners van het Land van Cuijk over duurzaamheid

13 oktober 2020

Inhoudsopgave

1. Samenvatting.....	2
2. Onderzoeksverantwoording.....	4
2.1 Methodiek.....	4
2.2 Leeswijzer.....	4
2.3 Vergelijking van respons met populatie.....	5
3. Resultaten.....	6
3.1 Duurzaamheid in uw gemeente - Klimaatverandering.....	6
4. TipLandvanCuijk.....	26
5. Toponderzoek.....	27

1. Samenvatting

Duurzaamheid

Aan de hand van vraag "1 Wat merkt u van de klimaatverandering in uw eigen omgeving?" is de volgende top drie voor voren gekomen:

1. Droogte in de tuin/ bij beplanting (75%)
2. (Gezondheids)problemen door hitte (slecht slapen, warm in huis, etc.) (33%)
3. Overlast van (regen)water op straat (19%)

Zie pagina 6.

Op vraag 2.1 "In hoeverre merkt u de gevolgen van de klimaatverandering op het gebied van extreme droogte?" antwoordt in totaal 81% van de respondenten: "(zeer) merkbaar". In totaal antwoordt 7% van de respondenten: "(Helemaal) niet merkbaar". Zie pagina 8.

Op vraag 2.2 "In hoeverre merkt u de gevolgen van de klimaatverandering op het gebied van wateroverlast?" antwoordt in totaal 41% van de respondenten: "(zeer) merkbaar". In totaal antwoordt 29% van de respondenten: "(Helemaal) niet merkbaar". Zie pagina 8.

Op vraag 2.3 "In hoeverre merkt u de gevolgen van de klimaatverandering op het gebied van extreme hitte?" antwoordt in totaal 76% van de respondenten: "(zeer) merkbaar". In totaal antwoordt 7% van de respondenten: "(Helemaal) niet merkbaar". Zie pagina 8.

Op vraag "3 Heeft u energiebesparende activiteiten ondernomen om uw woning duurzamer te maken?" antwoordt 69% van de respondenten: "Ja, ik maak gebruik van energiebesparende lampen". Zie pagina 9.

Op vraag "3.1 Om welke reden(en) heeft u (nog) geen energiebesparende activiteiten genomen om uw woning duurzamer te maken?" antwoordt 41% van de respondenten: "De kosten zijn voor mij te hoog". Zie pagina 12.

Op vraag "4 In hoeverre vindt u het belangrijk of onbelangrijk dat uw gemeente bezig is met duurzame energie?" antwoordt in totaal 71% van de respondenten: "(zeer) belangrijk". In totaal antwoordt 6% van de respondenten: "(zeer) onbelangrijk". Het middelste antwoord (mediaan) is: "Belangrijk". Zie pagina 13.

Op vraag "4.1 Waarom vindt u het (zeer) belangrijk dat de gemeente bezig is met duurzame energie?" antwoordt 84% van de respondenten met een toelichting. Zie pagina 15.

Op vraag "4.2 Waarom vindt u het (zeer) onbelangrijk dat de gemeente bezig is met duurzame energie?" antwoordt 79% van de respondenten met een toelichting. Zie pagina 19.

Op vraag "5 Welke uitspraak past het beste bij uw mening?" antwoordt 53% van de respondenten: "Het klimaatprobleem is urgent. We moeten starten met bewezen technieken (bijvoorbeeld windenergie, zonne-energie, waterkracht en aardwarmte.)". Zie pagina 20.

Op vraag "6 Wat ziet u liever in het landschap?" antwoordt 35% van de respondenten: "Combinatie van windmolens en zonnepanelen". Zie pagina 23.

Dit en meer blijkt uit panelonderzoek TipLandvanCuijk, waarbij 254 deelnemers zijn geraadpleegd.

2. Onderzoeksverantwoording

Onderzoek	:	TipLandvanCuijk
Mediapartner	:	De Maas Driehoek
Onderwerp	:	Duurzaamheid in uw gemeente - Klimaatverandering
Enquêteperiode	:	1 oktober 2020 tot 12 oktober 2020
Aantal vragen	:	7
Aantal respondenten	:	254
Foutmarge	:	6,1% (bij een betrouwbaarheidsniveau van 95%)
Gemiddelde duur invullen van enquête	:	Mondkapjesplicht
Rapportagedatum	:	13 oktober 2020

Toelichting:

De *foutmarge* geeft de precisie van een gemeten percentage aan. Hoe kleiner de foutmarge, hoe preciezer het gemeten resultaat. In dit onderzoek is de foutmarge maximaal $\pm 6,1\%$.

Het *betrouwbaarheidsniveau* geeft de verwachte kans aan, dat bij herhaling van de meting onder gelijke omstandigheden, een zelfde resultaat wordt verkregen.

2.1 Methodiek

- De vragenlijst is opgesteld in overleg met De Maas Driehoek.
- Op 1 oktober 2020 is de enquête met een begeleidend schrijven naar de leden van het Tip-burgerpanel gestuurd.
- Op 8 oktober 2020 is een herinneringsmail gestuurd.
- Alle respondenten vullen de vragenlijst anoniem in.

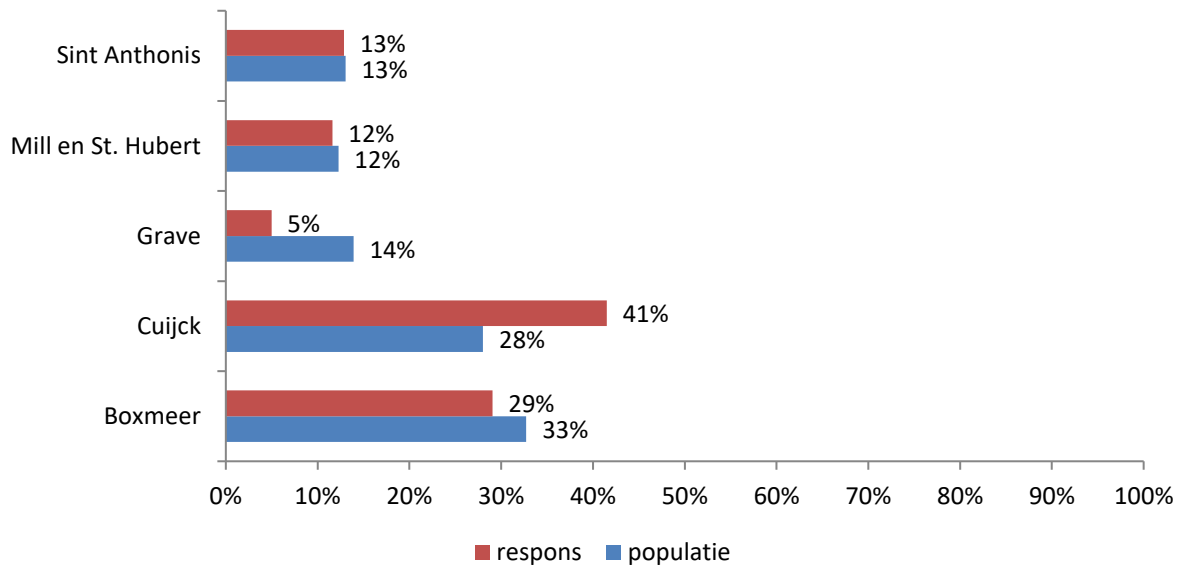
2.2 Leeswijzer

De toelichtingen in deze rapportage zijn de letterlijke antwoorden van de respondenten. Hier kunnen spelfouten of andere taalfouten in voorkomen.

2.3 Vergelijking van respons met populatie

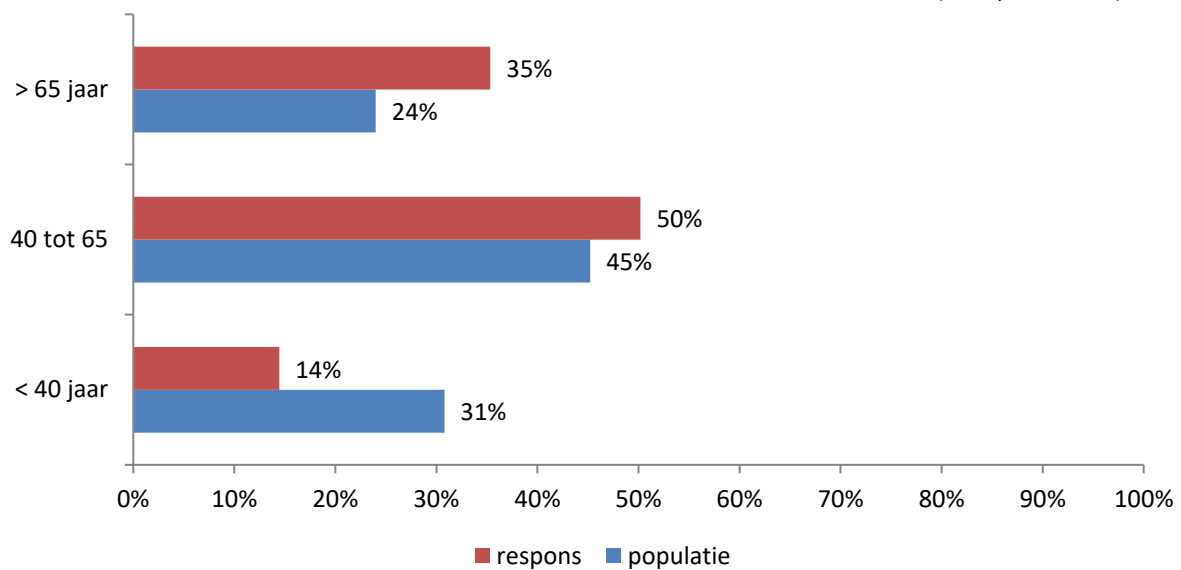
Respons en populatie naar woonplaats

(n respons = 241)

Respons en populatie naar leeftijd

(n respons = 249)

3. Resultaten

3.1 Duurzaamheid in uw gemeente - Klimaatverandering

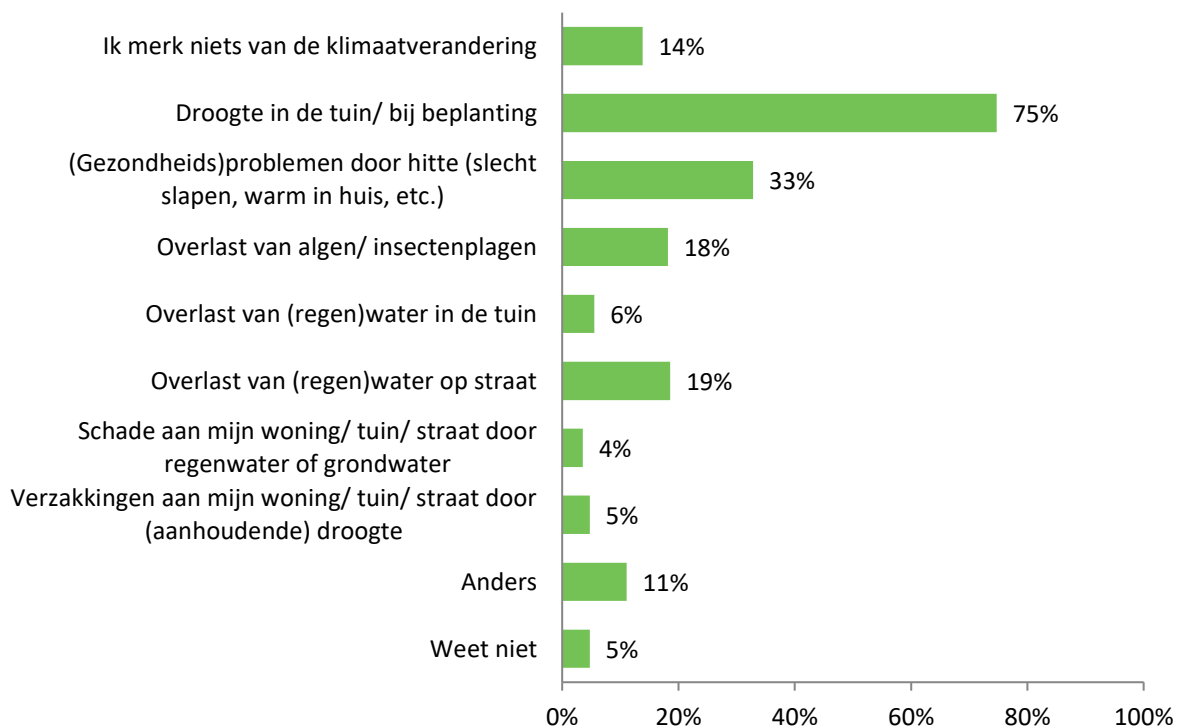
Steeds meer inwoners, maar ook gemeenten, zijn actiever bezig met het thema duurzaamheid. We zijn benieuwd naar uw mening omtrent het thema duurzaamheid.

Door de stijging van de temperatuur op aarde verandert het klimaat. Ook uw gemeente krijgt te maken met de gevolgen van de klimaatverandering, zoals extreme droogte, wateroverlast en extreme hitte.

1 Wat merkt u van de klimaatverandering in uw eigen omgeving?

(Meerdere antwoorden mogelijk)

(n=253)

Aan de hand van vraag "1 Wat merkt u van de klimaatverandering in uw eigen omgeving?" komt de volgende top drie voor voren gekomen:

1. Droogte in de tuin/ bij beplanting (75%)
2. (Gezondheids)problemen door hitte (slecht slapen, warm in huis, etc.) (33%)
3. Overlast van (regen)water op straat (19%)

Anders

- Aanhoudende droogte
- Buurtvijver die bijna het hele jaar droog staat
- Dat mensen en vooral bestuurders de verandering niet serieus genoeg nemen. Men zou veel meer van wetenschappers moeten aannemen en niet zo makkelijk bagatelliseren.
- De gemiddelde temperatuur is hoger dan vroeger.
- Duidelijke vermindering van insecten
- Erg weinig insecten, weinig vlinders

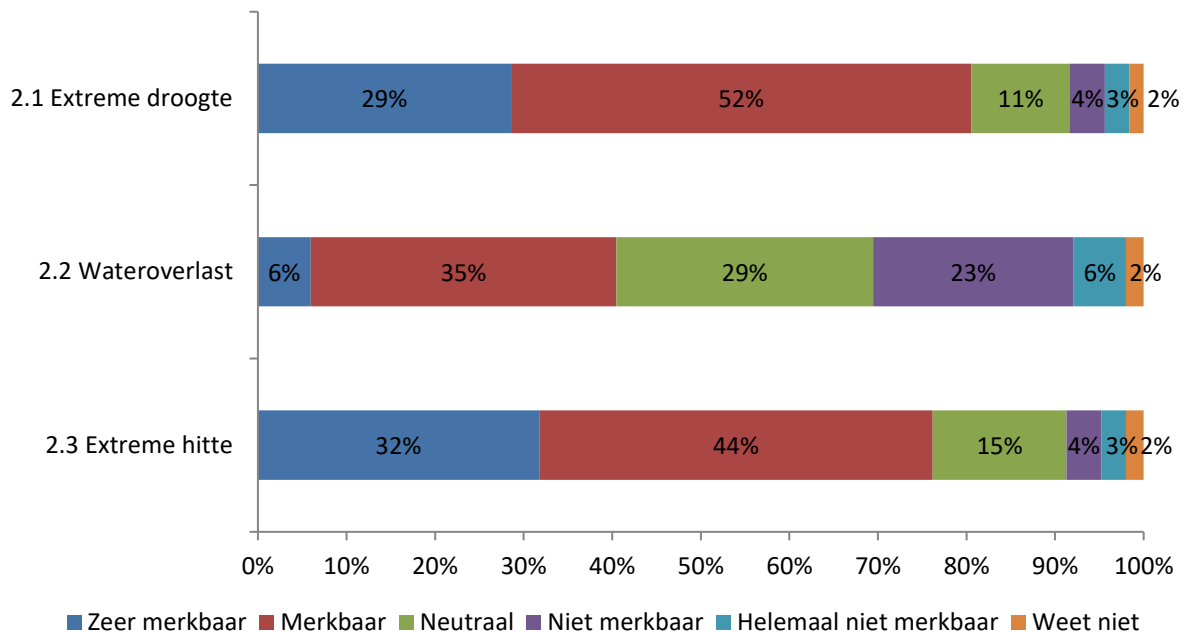
- Extreme hitte
- Gebrek aan sneeuw
- Het valt wel mee met het klimaat!
- Hoe hou ik mijn hoofd koel?
- Ik stoer me er niet aan.
- Ik weet niet of de gevolgen die hierboven genoemd zijn veroorzaakt worden door klimaatverandering.
- Langdurig mooi en heel mooi weer. Soms te lang te heet. Te lang te weinig of geen regen.
- Meer dode dieren langs de weg (vogels, egels)
- Meer en heftiger onweders.
- Meer last van allergieën
- Meer warme zomers
- Poelen vallen droog
- Stank door stallen vieze lucht bij stil weer en zuiden wind.
- Steeds minder vlinders. Biodiversiteit is sterk afgenomen bv bij insecten.
- Sterke temperatuur wisselingen. Snel van zon naar regen
- Temperaturen zijn heerlijk, perfect om te genieten op en aan het water hier in de Heeschwijk
- Veel minder vlinders, mezen en andere insecten eters
- Veranderingen in de natuur
- Warm in huis (zonder gezondheidsschade).
- Zelfs de grote bomen langs het spoor en in de speeltuin, die er al jaren staan hebben last van de warmte zagen we deze zomer
- Zie veel mogelijke problemen voor later
- Zwaardere stormen

Toelichting

- Algen in de vijver en meerdere soorten wespen vliegen regelmatig van de vijver naar elders, waarschijnlijk om de koningin verkoeling te bezorgen. Gelukkig waren de nachten vrij koel, hetgeen de slaapmogelijkheid vergrootte.
- De vijver voor ons huis staat bijna droog
- Er zijn op de aarde altijd al periodes van droogte en extreme regen geweest.
- Geen
- Scheurvorming in woning.
- Temperatuur lijkt inderdaad wat hoger dan 50 jaar geleden. Wij hebben echter een gematigd zeeklimaat en daar zijn hele grote afwijkingen al veel vaker voorgekomen. Extreme hitte en extreme kou is ons land niet echt vreemd, wordt vaak vergeten!

2. In hoeverre merkt u de gevolgen van de klimaatverandering op het gebied van extreme droogte, wateroverlast en extreme hitte? (n=252)

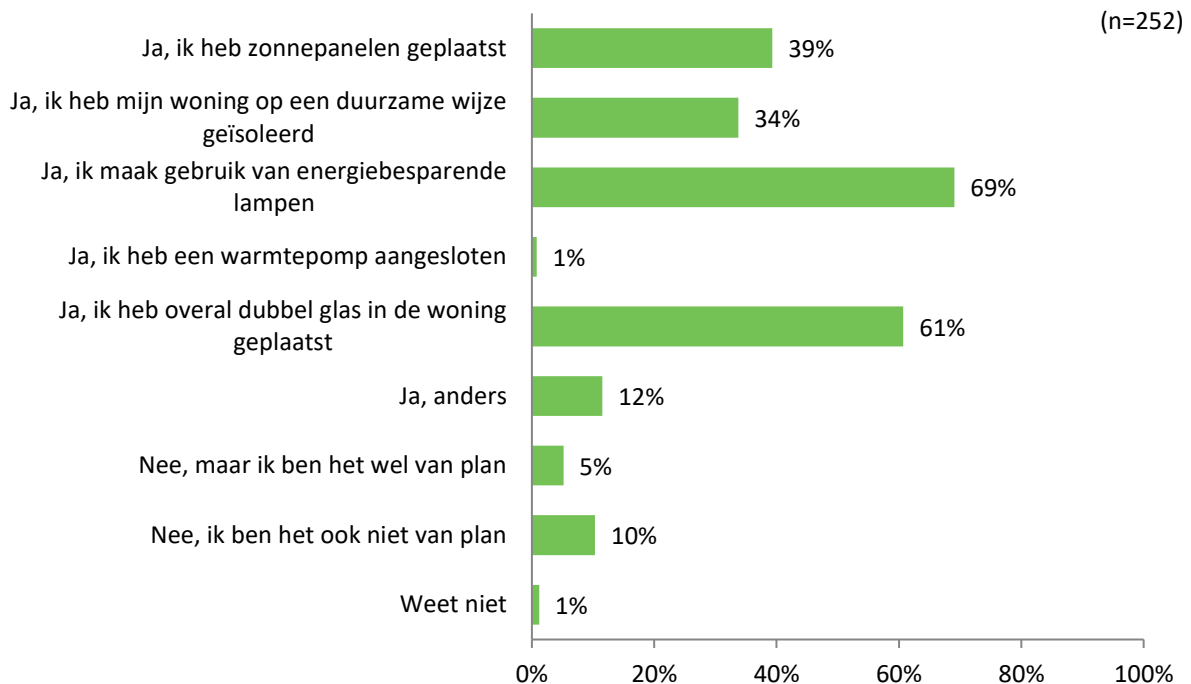
Op vraag 2.1 “In hoeverre merkt u de gevolgen van de klimaatverandering op het gebied van extreme droogte?” antwoordt in totaal 81% van de respondenten: “(zeer) merkbaar”. In totaal antwoordt 7% van de respondenten: “(Helemaal) niet merkbaar”.

Op vraag 2.2 “In hoeverre merkt u de gevolgen van de klimaatverandering op het gebied van wateroverlast?” antwoordt in totaal 41% van de respondenten: “(zeer) merkbaar”. In totaal antwoordt 29% van de respondenten: “(Helemaal) niet merkbaar”.

Op vraag 2.3 “In hoeverre merkt u de gevolgen van de klimaatverandering op het gebied van extreme hitte?” antwoordt in totaal 76% van de respondenten: “(zeer) merkbaar”. In totaal antwoordt 7% van de respondenten: “(Helemaal) niet merkbaar”.

3 Heeft u energiebesparende activiteiten ondernomen om uw woning duurzamer te maken?

(Meerdere antwoorden mogelijk)

Op vraag "3 Heeft u energiebesparende activiteiten ondernomen om uw woning duurzamer te maken?" antwoordt 69% van de respondenten: "Ja, ik maak gebruik van energiebesparende lampen".

Ja, anders

- Bijna geen gasgebruik
- Dak beter geïsoleerd
- Energie zuinige cv ketel
- Heb een huurwoning
- Heb en duurzame nieuwbouw woning betrokken
- Hemelwaterafvoer ontkoppeld van riolering
- Ik had al dubbel glas in onze woning.
- Ik heb een huurwoning en dan kun je dus niets duurzaam doen , daar moet iets aan gedaan worden , altijd het water naar de zee dragen bij huiseigenaren
- Ingrepen zijn vooral voor mijn eigen portemonnee gedaan.
- Koken overgeschakeld naar electra
- Lampen eerder uit doen
- Muv een warmtepomp alles al uitgevoerd
- Nee heb huurhuis
- Onderzoek naar plaatsing voor een zonneboiler
- Radiatorfolie
- Regenton
- Regenwater ontkoppeld
- Rijd ook gedeeltelijk electrisch
- Slimme stopcontacten

- Spouwmuur isolatie
- Voorzetramen, radiatorfolie, thermostaatkranen.
- Waterbesparende douche
- Wij hebben ons huis onlangs gebouwd
- Woon er bij
- Woon op appartement waar dier voorzieningen al waren
- Zet verwarming graadje lager
- Zonneboiler
- Zonnepanelen op andermans dak
- Zuinig gebruik maken van gas en elektriciteit

Toelichting

- Een bestaande woning echt verduurzamen is nogal een ding.
Als iedereen zou beginnen met het hebben van een klokschema op de thermostaat, plaatsen radiatorfolie & het hebben van LED verlichting zouden we toch allemaal een goede stap kunnen maken.
- Gezien de staat van onze woning, de beperkte tijd die wij er nog zullen wonen, laten wij de energiebepalende maatregelen graag over aan de volgende eigenaar
- Heb een huurwoning, dubbelglas aanwezig maar niet door mij geplaatst/laten plaatsen.
- Helaas, mooiland als verhuurder doet niets aan mijn huis
- Het duurzamer maken van mijn woning uit 1983 kost mij ca. € 15.000,= (dak), zonnepanelen ca. € 6.500,=, warmtepomp ca. € 12.000,= tot 15.000,= en restauratie van het hele zuidelijke buitenblad plus goede isolatie/spouwventilatie ca. € 40.000,=, maakt een totale kostenpost van ca. € 61.500,= tot € 64.500,=. Zoveel geld heb ik bij lange na niet, zelfs niet met een groot subsidiebedrag. EN: ik ben al 75 jaar. Dat betekent dat ik alles alleen voor een toekomstige eigenaar zou doen.....
- Ik ga verhuizen naar nieuwbouw
- Ik heb een huurwoning van woonstichting Vierlingsbeek, dubbel glas is aangebracht door de verhuurder tegen huursverhoging.
- Ik heb eenHuurhuis, dus afhankelijk van woonmaatschappij
- Ik heb geen koophuis maar helaas een huurhuis.
- Ik zou graag meer willen doen, maar ik woon in een huurwoning. Ik vind het strikt noodzakelijk dat juist woonmaatschappijen hun woningen verduurzamen en niet alleen mensen met een eigen koopwoning.
- Met een arbeidsongeschiktheidsuitkering heb je weinig keus .
- Ondanks de aangebrachte besparingsmaterialen is het wel koeler in huis en zal het in de winter beslist ook warmer zijn, maar de rekening van de energie is nog sinds de bouw van het huis in 1969 nooit zo gestegen als de laatste jaren. Een collega heeft een iets groter huis dan wij, is niet geïsoleerd maar zijn rekening van energie is stukken lager. Hoewel ik alles heb laten nameten kon er geen andere mogelijkheid zijn dan de "Slimme Meter" voor energiegebruik. Ik vrees dat deze slimmer is voor de leverancier dan voor de gebruiker. Dat was niet mijn uitgangspunt bij toestemming verlening van plaatsing.
- Wij proberen zo groen mogelijk te leven, maar omdat we in een huurhuis wonen, gaan we niet zelf investeren in bijvoorbeeld zonnepanelen. Bij de woningbouw staan deze voor ons huis helaas nog niet op de planning.
- Woon in een huurwoning en er is wel veel aan gedaan door de eigenaar betreffende de isolatie en energiezuinig stoken.

- Zonnepanelen zijn te duur en het duurt te lang voordat je de kosten eruit hebt. Een warmtepomp is hier niet zo duurzaam, we wonen in een huis uit 1929. We kopen weer een extra zuinige combiketel op gas.

Vraag 3.1 is alleen gesteld aan respondenten die vraag "3 Heeft u energiebesparende activiteiten ondernomen om uw woning duurzamer te maken?" hebben beantwoordt met "Nee".

3.1 Om welke reden(en) heeft u (nog) geen energiebesparende activiteiten genomen om uw woning duurzamer te maken?

(Meerdere antwoorden mogelijk)

(n=39)

Op vraag "3.1 Om welke reden(en) heeft u (nog) geen energiebesparende activiteiten genomen om uw woning duurzamer te maken?" antwoordt 41% van de respondenten: "De kosten zijn voor mij te hoog".

Andere reden

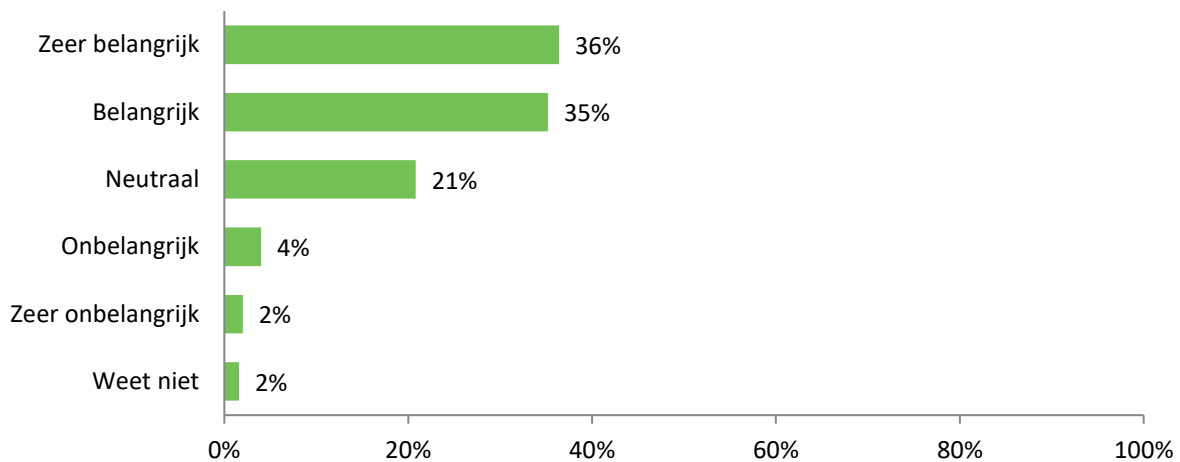
- De huurbaas maakt geen haast om dit op orde te brengen
- Eerst geïnvesteerd in een collectief zonnedak
- Ik ben al 75 jaar!
- Ik woon bij mijn ouders.
- Mogelijk tzt verhuizen
- Onnodig
- Oud huis. Is niet rendabel. De kosten haal ik er nooit meer uit. Vereniging eigenhuis heeft hier ook onderzoek naar gedaan
- Vermeende afhankelijkheid van de VVE
- Weet of het voor mij rendabel is kosten tegen besparing.
- Woning is al goed geïsoleerd. Overall dubbel glas . Huis is in eigen beheer gebouwd.
- Zie vraag 3.0
- Zijn bezig met woningrenovatie en daarin wordt dit meegenomen

In het duurzaamheidsbeleid van uw gemeente staat beschreven wat uw gemeente wil bereiken op gebied van duurzaamheid. In de Regionale Energiestrategie (RES) spreken gemeenten met elkaar af hoe zij de komende jaren overstappen op duurzame energie.

4 In hoeverre vindt u het belangrijk of onbelangrijk dat uw gemeente bezig is met duurzame energie?

(Hiermee bedoelen we dat de gemeente stappen onderneemt om bewust bezig te zijn met duurzame energie.)

(n=250)

Op vraag "4 In hoeverre vindt u het belangrijk of onbelangrijk dat uw gemeente bezig is met duurzame energie?" antwoordt in totaal 71% van de respondenten: "(zeer) belangrijk". In totaal antwoordt 6% van de respondenten: "(zeer) onbelangrijk". Het middelste antwoord (mediaan) is: "Belangrijk".

Toelichting

Zeer belangrijk

- De gemeente moet aan tafel met de woonmaatschappijen om (een bepaald percentage van) de woningen die zij verhuren binnen een gestelde termijn te verduurzamen.
- Dit moet veel gericht naar de bewoners; voorbeeld ik heb al meer dan 10 jaar zonnepanelen want een achtergevel op zuid dus ideaal. Mijn beide burens hebben ze niet die moeten dus geholpen worden of met voorlichting of met subsidie of beide!! Maar veel directer
- Ik vind dat niet alleen de eigenaren van huizen op moeten draaien voor duurzaam energie, maar dat de gemeente ook moet investeren hierin.

Belangrijk

- Dat de gemeente (het bestuur dus) dit doet vind ik belangrijk, maar voor de burgers is het vaak bijna onmogelijk.
- De gemeente behoort zich inderdaad bezig te houden met duurzame energie, echter wel op de goede manier!
Subsidies voor huizen, zonnepanelen erop leggen, isoleren, warmte pompen etc is oké. Ook straatverlichting.
Echter geen actief beleid ten aanzien van van windmolens of zonneparken!
- Ik vind het wel belangrijk om te kijken naar mogelijkheden en een stimulans vanuit gemeente kan helpen.

- Ligt er veel aan hoe dit gaat gebeuren.
Ik ben tegen teveel grote windmolens en zonnepanelen parken. aaromD ook kijken naar kernenergie
- Maar niet wanneer nog niet duidelijk is hoe het gaat werken. Zoals bv warmtepompen daar zijn veel problemen mee. Duur in aanschaf en niet werkbaar.
- Mits het geen uitzichtsvervuiling met zich meebrengt. Dus geen windmolens of zonneparken. Er is voldoende ruimte op panden waar ze kunnen innoveren.

Neutraal

- Er bestaan diverse meningen over, wat is juist
- Er moeten andere energiebronnen worden aangeboord, die veilig zijn en meer opleveren, zoals kernfusie en waterstof.
- Het economische is veel belangrijker.
- Zolang het geen geldverslindende 'duur'zame stappen zijn...

Onbelangrijk

- Kost alleen maar extra geld en ik moet iedere keer meer belasting betalen.

Weet niet

- Alle voorgestelde maatregelen zijn m.i. niet echt doorgerekend. Kosten-baten analyse komt soms heel anders uit dan gehoopt!!
Hoe veilig en duurzaam is elektra, gas, atoomenergie, aarde, water, wind en zon?
En kan de burger verplicht gemaakt worden e.e.a. uit te voeren? Vandaag zegt A dit en morgen B weer wat anders.
En wat kan de burger

Vraag 4.1 is alleen gesteld aan respondenten die vraag "4 In hoeverre vindt u het belangrijk of onbelangrijk dat uw gemeente bezig is met duurzame energie?" hebben beantwoordt met "(Zeer) belangrijk".

4.1 Waarom vindt u het (zeer) belangrijk dat de gemeente bezig is met duurzame energie? (n=175)

Op vraag "4.1 Waarom vindt u het (zeer) belangrijk dat de gemeente bezig is met duurzame energie?" antwoordt 84% van de respondenten met een toelichting.

Toelichting (84%)

- Alle beetje helpen
- Alleen als het nuttig is . Al die overdreven bedrog maatregelen zoals windmolens biobrandstof en warmtepompen. Is emotie bedrog .en
- Allemaal een steentje bijdragen
- Alles helpt om klimaatverandering tegen te gaan.
- Als de gemeente het al niet ondersteunt, wordt het voor de burger niet aangemoedigd
- Als iedere gemeente een bijdrage doet dan stimuleert dat de bevolking om daar bewust iets aan te doen.
- Als voorbereiding voor de toekomst. Duurzaam investeren
- Als ze willen dat we van gas af moeten zullen ze ook aan alternatieven mee moeten werken
- Anders de wereld naar de klote
- Belangrijk voor de toekomstige generaties
- Belangrijk voor het behoud van onze planeet
- Beter milieu
- Beter voor het milieu
- Beter voor onze aarde
- Betwijfel of de gemeente iets kan betekenen
- Bewust maken van de burger is een taak van de gemeente
- Bewustwording
- Bredere aanpak door de gemeente heeft meer resultaat
- Dat hoort gewoon
- Dat is de toekomst: op deze weg verder is geen optie.
- Dat we klaar zijn voor de toekomst.
- De gemeente behoort zich inderdaad bezig te houden met duurzame energie, echter wel op de goede manier! Subsidies voor huizen, zonnepanelen erop leggen, isoleren, warmte pompen etc is oké. Ook straatverlichting, openbare ruimte meenemen. Echter geen actief beleid ten aanzien van van windmolens of zonneparken!
- De gemeente heeft zelf een voorbeeldfunctie en hoort alle hulp te bieden naar zijn/haar inwoners.
- De gemeente kan beter met een totaalpakket komen, samen met de andere overheden om tot een oplossing te komen die betaalbaar is voor de inwoners.
- De gemeente moet de mensen bewust maken, stimuleren en helpen.
- De gemeente moet het goede voorbeeld geven.
- De wereld verdient beter
- Dicht bij de mensen
- Dit is de belangrijkste opdracht voor de toekomst en dat kunnen we alleen als iedereen zijn steentje bijdraagt.
- Doordat de gemeente ermee bezig is blijven wij als bewoners ook op de hoogte

- Duurzaamheid behoeft geen uitleg, toch?
- Enige compensatie voor de natuur welke we vernielen
- Er moet iets gebeuren, 5 voor 12!
- Erkenning opwarmen van de aarde en stimulerende maatregelen.
- Gaat ins allen aan
- Gas-en olieverbruik zijn niet toekomstbestendig ivm opraken en CO2 uitstoot.
- Gemeente heeft een voorbeeld functie
- Gemeente heeft een voorbeeldfunctie en heeft ook de macht om maatregelen te treffen.
- Gemeente kan er ook mee aan bijdragen.
- Gezamenlijke aanpak is efficiënter
- Goed voor onze kleinkinderen in de toekomst
- Goed voorbeeld doet volgen
- Goed voorbeeld geven en draagvlak creëren
- Goede investering en spaart milieu
- Grote gebruiker
- Het begint met bewuster worden
- Het gaat alle burgers aan.
- Het is in het belang van ons allemaal om nu snel en effectief te handelen
- Het is voor de toekomst van mijn kinderen en kleinkinderen zeker noodzaak !!!
- Het is voor iedereen belangrijk daar mee bezig te zijn ,voor zowel de overheid als de burger
- Het is wel belangrijk, maar uiteindelijk vind ik dat dit landelijk goed geregeld moet zijn.
- Hoe minder energie er nodig is hoe beter het is.
- Hoe zuiniger hoe beter. De aarde moet nog lang mee
- Iedereen dus zeker de overheid moet inspanning leveren
- Iedereen moet bijdrage leveren zo ook gemeente
- Iedereen moet bijdragen om verschil te maken voor het klimaat; goed dat gemeente initiatief neemt.
- Iedereen moet klimaatbewuster worden en er naar handelen. Voorbeeldfunctie en inwoners erbij betrekken
- Iemand zal het moeten aansturen
- Ik vind het heel belangrijk voor de burger
- In de vorm van subsidies
- In het belang van de natuur , alleen de gemeente Mill is niet zo goed bezig, lopen achter de feiten aan.
- Is altijd een goede zaak.
- Is toch de toekomst
- Ivm de klimaatveranderingen
- Klimaat
- Klimaat verandering is een bedreiging voor ons nageslacht en al het andere leven
- Klimaatverandering is een groot probleem dat op alle niveaus bestreden moet worden. Ook op gemeentelijk niveau. Juist omdat de gemeente erg dicht bij de burger staat.
- Kosten besparen
- Kostenbesparing
- Meen antwoord gegeven te hebben hier boven!
- Mensen moeten in beweging gebracht worden, o.a. door de lokale overheid
- Met de andere mee gaan
- Moeilijk te omschrijven
- Moet er toch eens van komen
- Naast dat überhaupt noodzakelijk is, ook als voorbeeldfunctie
- Om als lokale overheid een duidelijk signaal te geven dat duurzaamheid iets is voor alle burgers.
- Om de burgers te stimuleren en te faciliteren, zeker als het naar een gasloze toekomst gaat

- Om de uitstoot te verminderen
- Om een bijdrage aan een gezond milieu te leveren.
- Om het in de toekomst meer draagbaar te houden qua energiekosten
- Om het proces, tegen gaan van de klimaat verandering, te versnellen
- Om verdere uitputting vd aarde tegen te gaan
- Omdat de aarde nog langer mee moet
- Omdat de druk op flora èn fauna al te lang te groot is
- Omdat de huidige energie opraakt
- Omdat de opwarming van de aarde alleen maar verder za toenemen en we de gevolgen daarvan zullen moeten voor zijn.
- Omdat dit de toekomst word
- Omdat dit de toekomst wordt
- Omdat er iets moet gebeuren, op welke schaal dan ook. Gemeente heeft voortrekkersrol en moet bewoners hierin sturen, niet alleen maar bewust maken maar ook financieel helpen.
- Omdat er niet genoeg stappen gezet kunnen worden in de richting van een grotere en blijvende duurzaamheid
- Omdat er veel meer moet gebeuren dan er de laatste jaren is gedaan.
- Omdat groene energie vaak slechter is voor het milieu dan grijze
- Omdat het echt nodig is
- Omdat het goed is voor onze leefomgeving
- Omdat het noodzakelijk is om de aarde leefbaar te houden
- Omdat klimaatverandering moet worden teruggedrongen
- Omdat t voor iedereen belangrijk is. En de gemeente toch een soort van voorbeeld functie heeft.
- Omdat ze daarmee op lange termijn denken en investeren in klimaat en economie.
- Onze toekomst van ons en onze kinderen/kleinkinderen moet wel gewaarborgd blijven
- Op lange termijn minder milieubelasting
- Spaarzaam omgaan met de aarde
- Taak van de lokale overheid.
- Terugdringen co2 uitstoot
- Toekomst kinderen
- Toekomst voor de jeugd waarborgen
- Toekomstbestendig
- Toekomstige generaties
- Vanuit overheid: aansturen en in openbare ruimten de nodige maatregelen toepassen
- Vanwege de voorbeeldfunctie van de gemeente in de CO2 neutrale toekomst
- Veel grote gebouwen waar nogal energie verspild wordt
- Veel maatregelen vragen om gezamenlijke aanpak en overstijgen budget van particulieren
- Veel meer mogelijkheden zijn er nodig voor het opwekken van groene stroom
- Veel te lang mee gewacht , het is al tientallen jaren bekend dat er wat moet gebeuren op dit vlak.
- Verantwoordelijkheid van de gemeente maar ook een voorbeeld functie voor burgers en bedrijven
- Voor de toekomst
- Voor de toekomst van onze jeugd
- Voor de volgende generatie
- Voor klimaatbeheersing
- Voor onze toekomst en het behoud van de natuur
- Voorbeeld functie
- Voorbeeld geven aan burgers

- Voorbeeldfunctie - overheidsgebouwen behoren ook energie neutraal te zijn - verstrekken van financiële middelen voor burgers die willen verduurzamen
- Voorbeeldfunctie en als stimulering voor inwoners gemeente
- Vooruitzien naar de toekomst
- Wat is duurzame energie? als gemeente zou ik meer er voor zorgen dat men zuinig is met verbruik en woningen subsidieert om betere isolatie te realiseren. Geen zonnepanelen, maar zoveel mogelijk daken benutten zoals op industrieterreinen.
- We kunnen maar een keer gebruik maken van wat de aarde ons geeft, met deze giften moeten we zuinig omgaan.
- We lopen nu al sterk achter op grote steden. Willen we in de toekomst bedrijven en organisatie behouden, moet hier iets aan gedaan worden
- We moeten allemaal ons steentje bijdrage
- We moeten allemaal ons steentje bijdragen, de gemeente kan hierin een voorbeeld functie vervullen
- We moeten allemaal zorgen voor het klimaat
- We moeten met zijn allen zuiniger zijn met energie
- We moeten samen iets veranderen. Gemeente kan stimuleren en faciliteren
- We moeten zuinig zijn op de aarde en niet onnodig bronnen uitputten
- We zijn te afhankelijk van het buitenland voor energie, dus kernenergie uit eigen land.
- We zouden hier allemaal mee bezig moeten zijn.
- Wij zullen wel iets moeten doen willen wij niet uitgeput raken
- Zaak van algemeen belang
- Zie gevolgen klimaatverandering
- Zie toelichting vraag 4
- Zij kan, samen met de landelijke overheid, een eerlijke en flinke subsidieregeling opstellen.
- Zij moet het voorbeeld geven
- Zodat het vanuit de gemeente de burgers bewust maken en mee nemen in duurzaamheid
- Zorgen om de toenemende weer extremen.
- Zou normaal moeten zijn in deze tijd
- Zowel privé als lokaal, als provinciaal als nationaal en internationaal moeten we hier mee bezig zijn. Anders worden de problemen onhoudbaar.
- Zullen moeten. Oorspronkelijke energiebronnen zijn slecht voor CO2 uitstoot en eindigend mbt winning,

Weet niet (16%)

Toelichting

- Toelichting:
- Alternatief
  - Een gedeelte van de Nederlanders En Europeanen onderkennen het klimaatprobleem. Wij Moeten het voorbeeld geven om verdere verslechtering tegen te gaan. Mensen in derdewereldlanden vechten dagelijks voorhand levensonderhoud, zij trappen in de door het kapitalisme opgedronken consumptiemaatschappij. Nogmaals wij kunnen en moeten het voorbeeld geven

Vraag 4.2 is alleen gesteld aan respondenten die vraag "4 In hoeverre vindt u het belangrijk of onbelangrijk dat uw gemeente bezig is met duurzame energie?" hebben beantwoordt met "(Zeer) onbelangrijk".

Let op, laag aantal respondenten

4.2 Waarom vindt u het (zeer) onbelangrijk dat de gemeente bezig is met duurzame energie? (n=14)

Op vraag "4.2 Waarom vindt u het (zeer) onbelangrijk dat de gemeente bezig is met duurzame energie?" antwoordt 79% van de respondenten met een toelichting.

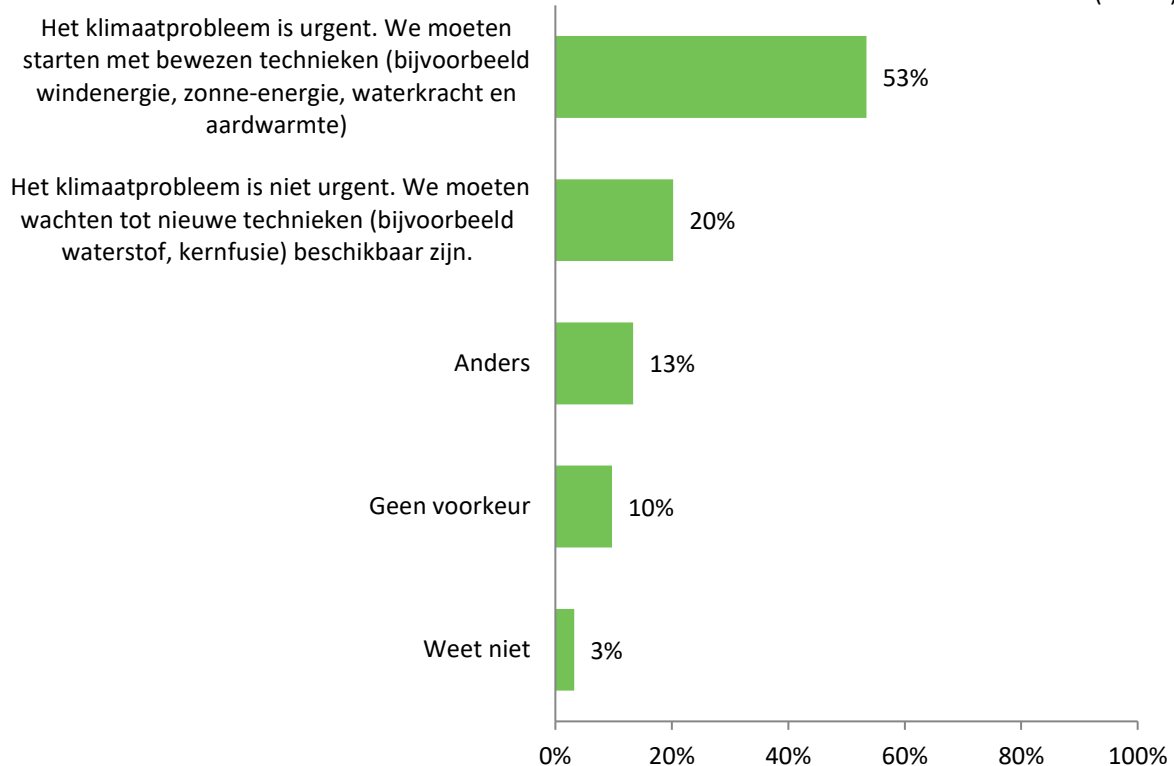
Toelichting (79%)

- Andere dingen zijn belangrijker
- Dat is niet de opdracht voor gemeenten, er wordt landelijk voldoende aandacht besteed aan dit onderwerp. Laat de gemeenten eerst hun primaire zaken goed regelen. Dit soort hobbyïsme leidt tot meer ambtenaren en daarmee hogere kosten.
- De invloed van Nederland, en dus van de gemeente, is minimaal op de totale wereld. Het is nog maar de vraag of de bevolking veel invloed heeft op de wijziging. Het is hier ooit tropisch geweest. Dat wil niet zeggen dat je niet verantwoord met alles moet omgaan. Maar wij hebben de neiging om te overdrijven en denken dat wij veel invloed hebben. Corona kunnen we al niet verantwoord te lijf gaan.
- Geen taak gemeente
- Geen taak voor gemeente maar voor woningbouwcorporaties
- Hoge kosten en te weinig invloed op het klimaat.
- Is duurzame energie wel de oplossing?
- Nederland is te klein om de wereld te veranderen
- Omdat alles wat ze doen betaald moet worden en de werkende man betaald die onzin voor een stel klaplopers.
- Taak voor rijksoverheid
- Veel duurzame alternatieven zijn nog niet goed doordacht in de keten en leveren uiteindelijk niet de duurzaamheid op

Weet niet (21%)

5 Welke uitspraak past het beste bij uw mening?

(n=247)

Op vraag "5 Welke uitspraak past het beste bij uw mening?" antwoordt 53% van de respondenten: "Het klimaatprobleem is urgent. We moeten starten met bewezen technieken (bijvoorbeeld windenergie, zonne-energie, waterkracht en aardwarmte)".

Anders

- Aan de landelijke overheid overlaten.
- Allebei de bovenstaande .
- Allemaal opletten
- Antwoord 1 en 2
- Beginnen meg bewezen technieken en voorbereiden op nieuwe technieken
- Bouwtechnieken aanpassen (hoe worden huizen in zuidelijke gebieden gebouwd en koel gehouden) zodat hitte minder voor problemen zorgt en dus ook niet verholpen hoeft te worden. En daarnaast de wegwerpmaatschappij aanpakken; veel artikelen (in de aller ruimste zin van het woord) gaan slecht een zeer beperkte tijd mee. De grondstoffen hiervoor moet gemaakt/gedolven worden maar er moeten ook weer verwerkt worden bij afdanken (waarbij veel energie nodig is).
- De natuur kunnen wij niet veranderen
- Gas is en blijft schone energiebronnen en goedkoop. Nieuwe woningen zonder gasaansluiting, al bestaande bouw aan het gas blijven. Te kostbaar anders. Nog belangrijker: zuinig met drinkwater!! Afvalwater voor wc en tuin en poetsen ! Geen drinkwater hiervoor gebruiken bij nieuwbouw, dus gescheiden waterstromen aanleggen hierbij
- Het klimaat probleem is wel urgent, wordt echter NIET opgelost door windenergie of zonne-energie. Andere manieren van landbouw, huizen bouw, manier van leven,etc. lossen het klimaat probleem op!
- Het klimaatprobleem is urgent (en onomkeerbaar!), maar we moeten wachten tot nieuwe technieken. Dus punt 1 samen met punt 2.
- Hoezo starten, alternatieve energie-opwekking is gaande.

- Kerncentrale en waterstof
- Kernenergie is de oplossing
- Kernenergie totdat waterstof en kernfusie mogelijk is
- Kernfusie
- Klimaat probleem is urgent, maar inzetten op kernenergie en onderzoek naar fusie
- Klimaat verandering bestaat niet. het is een natuurcyclus
- Klimaatprobleem is er en onomkeerbaar. Er zijn teveel mensen, dat is het probleem
- Klimaatprobleem wordt aangepraat.
- Minder vlees. Minder vee
- Naast in 1) genoemde zaken Kernenergie
- Niet allerlei technieken bedenken, die straks overbodig zijn en heel veel geld kosten.
- Redelijk urgent
- Stap voor stap, ontwikkelingen op dit gebied gaan razend snel!
- Starten met bewezen technieken maar blijven innoveren om indien mogelijk nieuwe betere technieken in te zetten.
- Taboe van kernenergie halen
- Te veel chaos in plannen etc
- Urgent, na de coronacrisis
- Waterstof als energieopslag benutten na productie middels windenergie.
- We zullen alle mogelijkheden op hun merites moeten beoordelen
- Wel urgent, maar niet met de huidige technieken
- Wij kunnen het klimaat niet beïnvloeden dat word ons wijsgemaakt het is een verdienenmodel
- Zelfde als 1 maar zonder windenergie wat horizonvervuiling en slagschaduw en geluidsoverlast als direct gevolg met zich mee brengt

Toelichting

Het klimaatprobleem is urgent. We moeten starten met bewezen technieken (bijvoorbeeld windenergie, zonne-energie, waterkracht en aardwarmte)

- Alles wat je nu doet, helpt! Als mensen er mee bezig zijn, helpt dat al veel. Het gaat stap voor stap niet in een keer!
- Heb reeds eerder een voornemen willen uitvoeren om zonnepanelen aan te schaffen. Kreeg toen te horen, dat er plannen waren om dit gezamenlijk te doen en daartoe zonneparken aan te leggen. Vraag me nu wel eens af, of dit nooit wordt uitgevoerd? Panelen op mijn huis te leggen geeft zoveel kosten die ik zelf er nooit meer uit kan halen, gelet op mijn leeftijd van 87 jaren!
- Het moet wel in balans/verhouding zijn met de omgeving: ik vind niet dat je overal maar windmolens neer kan zetten vanwege slagschaduw, vogels en het uitzicht.
- Ook gaan denken aan kernenergie dat is de schoonste opwekking van energie op dit moment wat haalbaar is om de gestelde doelen te Halen.
- Suggestieve vraag, waarom nite nu inzetten op wat we hebben en op ontwikkeling van 'nieuwe technieken'?
- We moeten wel de oplossingen zoeken die passen bij de omgeving. Grote windmolens passen niet in een landelijk beeld zoals in het LvC, waterkracht is bijna niet rendabel. Zonnepanelen kunnen op praktisch elk huis of bedrijfsruimte, ze zijn simpel, goedkoop en schaalbaar. Zonnepanelen moeten echter nooit ten koste gaan van kostbare grond (velden of plassen met alleen panelen), in Nederland is de ruimte hiervoor te schaars. Aardwarmte is kostbaar in aanleg, maar levert nauwelijks overlast op en is er altijd en voor lange tijd beschikbaar. De energie

transitie is dure aanpassing en wordt alleen gedragen door mensen er deze hun in de portemonnee minder kost dan fossiele oplossingen.

- Wel zo dat onze kinderen niet de rekening krijgen b.v. CO₂ in mijnen en zo ook kernfusie afval.
- Zonne energie en dergelijke inzetten stimuleren/ ondersteunen. Gemeente mag voortrekkersrol vervullen

Het
klimaatprobleem
is niet urgent. We
moeten wachten
tot nieuwe
technieken
(bijvoorbeeld
waterstof,
kernfusie)
beschikbaar zijn.

- Er is maar een schone energiebron, kernenergie!
- Is de invloed 10% of 95%. Er is niemand die dat kan bewijzen, het zijn hooguit veronderstellingen, die we voor waar aannemen.

Anders

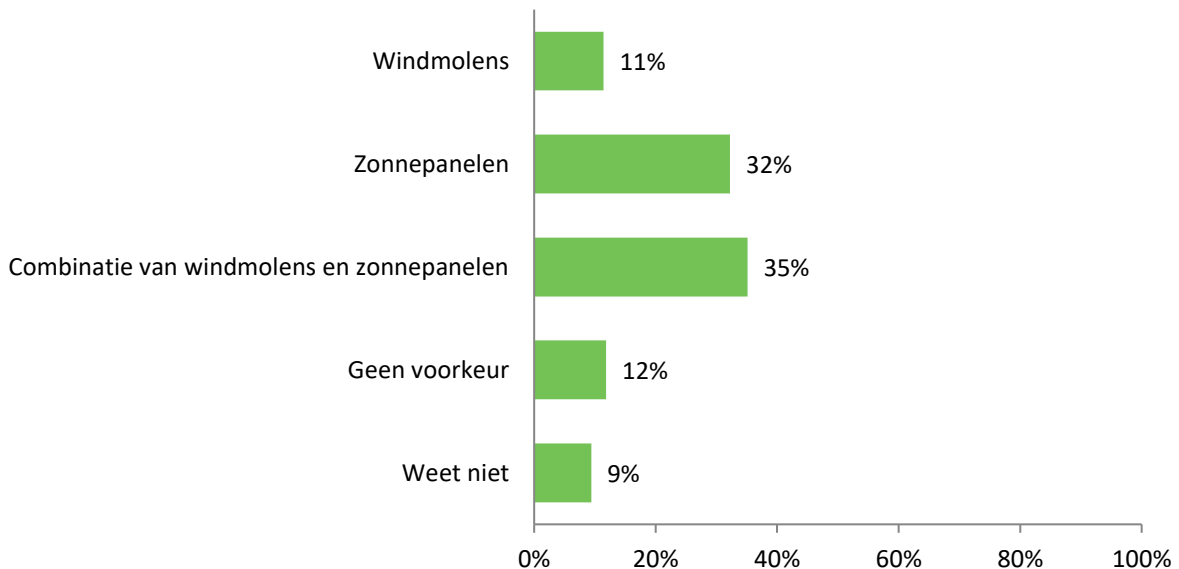
- De definitie van klimaat is het gemiddelde van een weersomstandigheid over een 30 jaar. Het klimaat verandert dus. Dure maatregelen om dit te veranderen is naar mijn inziens een onhaalbare kaart. CO₂ wordt als dooddoener genoemd, terwijl het echte probleem anders zit. Volg een opleiding milieukunde en klimatologie zoals ik zelf. Verdiep u erin en ik geef u een uitleg.
- De gemeentes moeten zich daar misschien mee bezighouden, maar geen maatregelen nemen. Misschien wel advies geven aan de landelijke overheid.
- Het klimaat is niet van vandaag of gisteren, maar bestaat al zeker 200 jaar: de industriële ontwikkeling heeft voor de verhoging van CO₂ gezorgd. Het klimaat balanceerde op wat er 200 jaar geleden aan gehalten broeikasgassen in de atmosfeer zaten. Toen die grens overschreden werd ging het eerst langzaam, maar later steeds sneller met het smelten van de permafrost. Door de dooi daarvan gaan de biologische bestanddelen rotten en produceren grote hoeveelheden methaangas, dat een 20x zo hoog broeikasgas effect heeft dan CO₂. Die dooi zet zich gewoon door, ook al herbouwen wij in Nederland alle (2.000.000???) huizen van vóór bv. 1950. Maar dan moeten ALLE landen hun gebouwen van vóór 1950 herbouwen. Een UTOPIE!

Gemeenten kunnen op verschillende manieren duurzame energie opwekken en ervoor kiezen om over te stappen op windenergie, zonne-energie, waterkracht en/ of aardwarmte.

Een windmolen (140 meter hoog) levert evenveel energie op als twaalf hectare zonnepanelen. Dat is de oppervlakte van ongeveer twintig voetbalvelden. Zowel zonne-energie als windenergie hebben invloed op het zicht van het landschap.

6 Wat ziet u liever in het landschap?

(n=245)

Op vraag "6 Wat ziet u liever in het landschap?" antwoordt 35% van de respondenten: "Combinatie van windmolens en zonnepanelen".

Toelichting

Windmolens

- Allebei liever niet, maar dan liever windmolens.
- Mits ver genoeg van de bewoonde wereld staat, ivm geluidsoverlast en straling
- Wij wonen naast een stromende rivier. Ik zie geen keuzemogelijkheid voor stroom uit waterkracht.

Zonnepanelen

- Alleen op daken, geen park met zonnepanelen. Geen landschapsvervuiling
- Alleen zonnepanelen. Maar niet op landbouw of natuurterrein, maar op bestaande of nieuwe gebouwen. Plaats genoeg.
- Eigenlijk mis ik o.a. onderzoek naar de mogelijkheden van waterstof
- Er zijn meer dan genoeg daken in Nederland om zonnepanelen op te plaatsen dus laat het landschap met rust .
- Geen zonnepanelen weides. Er zijn ontzettend veel gebouwen, distributie centra daar allemaal zonnepanelen op
- Geothermie is de oplossing, windmolen zijn een schijnoplossing en horizonvervuiling.

- Grond gebruiken voor plaatsing van zonnepanelen. Onder de zonnepanelen kan de grond gebruikt worden voor andere toepassingen. Denk hierbij aan kleinvee, kippen, ganzen of eenden. Dit is nog maar het begin. Het zonnepanelenpark vervolgens aan het zicht onttrekken door beplanting die geen zon tegenhoudt. Bij windmolens heb je altijd last van horizonvervuiling, schaduw vraagstukken en mensen die het gewoonweg niet mooi vinden.
- Het is al meerdere keren bewezen dat de productie, onderhoud en transport van windmolens in milieupzicht niet opweegt tegen de opbrengsten. Ze hebben vooral een goede lobby in financiële zin.
- Ik zie veel te weinig toepassingen bij bijvoorbeeld parkeerterreinen of op daken van openbare gebouwen, fabrieken e.d. Daar is ruimte genoeg zonder dat er een veldje voor opgeofferd moet worden.
- Voor wat betreft de opbrengst windmolens, maar zonnepanelen kunnen op alle daken van alle gebouwen worden geplaatst. Deze hoeven niet per definitie in een landschap worden geplaatst. Er moet een halt worden toegeroepen om elektriciteit op te wekken door het verbranden van fossiele brandstoffen en kerncentrales.
- Wel verder uit zicht van bijv een woonwijk. Dus in landschaps gronden.
- Windmolen verkrachten het landschap
- Windmolens geven een hoop lawaai, zonnepanelen is oké maar dan wel op bestaande daken.!
- Windmolens noch zonnepanelen kunnen echt in onze behoefte aan energie voorzien.
- Zonnepanelen horen niet op gras/bouwland, leg de daken vol windmolens lang bv snelwegen kan
- Zonnepanelen op daken niet in weilanden en geen windmolens die zijn alleen vervuilerend en wie betaald die vervuiling als blijkt dat het nutteloos is geweest helaas de jeugd van nu.

Combinatie van windmolens en zonnepanelen

- Daar waar de mogelijkheden zich voordoen
- Gelieve zonnepanelen op daken van openbare gebouwen
- Ik zou het liefst zien dat alle platte daken op bijvoorbeeld industrieterreinen volgelegd worden met zonnepanelen, zo hebben grote oppervlakten panelen zonder daar weer natuur (inclusief weiland en akkerland) voor in te leveren
- Ik zou het verstandig vinden als iedereen voorzien werd van zonnepanelen. Liever niet op een weiland.
- Kijk eerst eens naar de mogelijkheden die er zijn op platte daken. Volg het Franse beleid dat elke nieuwbouw een groen dak moet hebben of een combi tussen groen dak en zonnepanelen. In Frankrijk ontvang je dan sneller je bouwvergunning alsmede korting op belasting. Kijk, dan ga je de ondernemers en burgers wel mee krijgen!!
- Windmolens op het water, zonnepanelen op het land. Tevens via regelgeving verplichten voor het volleggen van fabrieksdaken met zonnepalen.
- Wist niet dat een windturbine zoveel stroom oplevert alleen afwegen kosten bouw onderhoud(leeftijd) en dergelijke en hinder. En wat zonnepanelen betreft (leeftijd en recyclebaar) en zo eerst de geschikte daken vol leggen en niet vrijwillig maar verplicht !!!!!

- Zonnepanelen daar waar het mogelijk is (geen zonneparken). Zoveel mogelijk zonnepanelen plaatsen op geschikte locaties. Bijv op alle huurhuizen van Mooiland.

Geen voorkeur

- Beide niet.
- Beiden niet, zonnepanelen op daken gaat ook goed!
- Het ligt aan het omringde landschap, liefst geen windmolens. Gebruik de daken van al die stomme "dozen", distributiecentra voor de zonnepanelen. Daar liggen ze niemand in de weg, geen landschapsvervuiling!
- Ik vind dat beide een nadeel zijn voor onze omgeving en gezondheid en nooit voldoende energie kunnen opwekken
- Ik zie liever helemaal geen windmolens of zonnepanelen. Zie toelichting vraag 4.
- Kerncentrale, ivm schaarse ruimte en tegengaan verrommeling landschap
- Kernenergie is veel schoner en er wordt geen misbruik gemaakt van subsidies zoals nu met zonnecollectoren en windmolens, dus daarom kernenergie.
- We moeten beginnen met zonnepanelen op daken. Om er goede landbouwgrond voor op de geven zou ik pas doen als bijna alle daken vol liggen. Tot die tijd niet doen. Over wind energie moet goed gekeken worden waar dit toegepast word. Tocht veel horizon vervuiling. Dus mijn voorstel is beginnen met zonnepanelen op daken.
- Zonnepanelen niet op grote velden! Geen windmolens!

Weet niet

- Alleen kerncentrale en waterstof systeem
- Beide vind ik vervuiling van horizon en milieu
- Beiden niet in de natuur. Gebruikt hier de vele daken en bedrijfspanden voor!
- Geen van beide.
- Geen van beide. De grotendeels sturende vragen over dit onderwerp in deze enquête zijn stuitend.
- Geen van de geboden opties is hier van toepassing. Het merendeel van de energie gaat naar de servers van de internetbedrijven en dat zal exponentieel toenemen. Dus géén windmolens en ook géén zonneparken. Die vervuilen onze omgeving alleen maar! Waterstof en kernfusie is de oplossing! En vergeet het onderzoek van Prof. Ir. L.H. de Langen uit 1973 niet!!! Hij had toen al DE oplossing....
- Geen windmolens en zonnepanelen kernenergie waterstof
- Ik geef de voorkeur aan kernenergie; Waarom ontbreekt deze keuzemogelijkheid eigenlijk????
- Kerncentrale voor hele regio Limburg en Noord Noordbrabant
- Koeien en dieren
- Vooral geen windmolens of zonnepanelen en vooral niet in een landschap
- Waarom geen optie: Het landschap moet onaangetast blijven!!!!
- Wat een belachelijke keuze!
Beide zijn achterhaald en korte termijn oplossingen, alsook schadelijk voor mens en milieu op hun eigen wijze. Hiermee komen we er niet!
Kerncentrales zijn de oplossing, morgen mee starten.
- Zie alle vorige toelichtingen, we weten het gewoon nog niet echt.

4. TipLandvanCuijk

Mensen hebben vaak hun mening klaar. Ze zijn voor of tegen een nieuw idee dat opborrelt in de samenleving.

Onderzoeksbureau Toponderzoek wil de betrokkenheid van de inwoners van Land van Cuijk vergroten. Via het panel TipLandvanCuijk kunnen alle inwoners van Land van Cuijk hun mening kenbaar maken over onderwerpen die leven in hun samenleving. Ze geven raad, tips, om een gemeenschappelijk vraagstuk aan te pakken.

Aan de hand van deze markt informatie (marktonderzoek) kunnen onder andere ondernemers, belangenverenigingen, politici en ambtenaren onderbouwde keuzes maken. Kijk hier voor de mogelijkheden.

Op www.tiplandvancuijk.nl kan iedereen een aanmeldingsformulier invullen. Van tijd tot tijd worden deelnemers gevraagd naar hun mening over actuele onderwerpen.

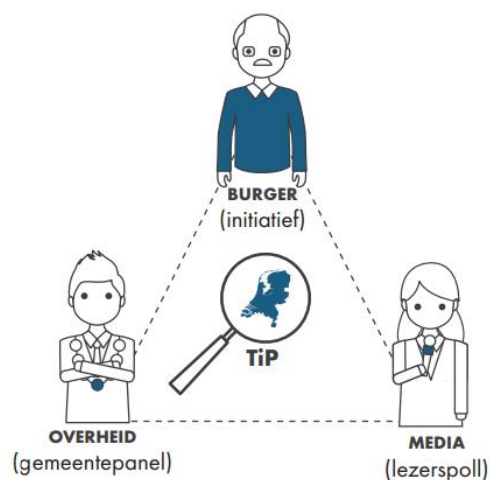
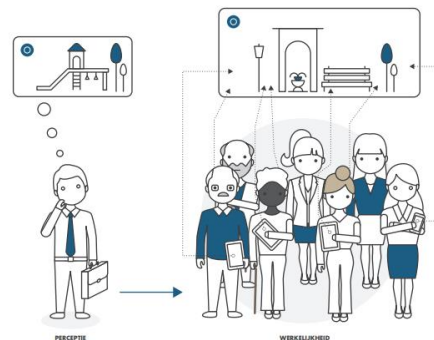
De deelnemers zijn en blijven anoniem en kunnen per onderzoek zelf beslissen of meedoen. Ze zijn niets verplicht. Het invullen van een enquête duurt slechts enkele minuten en de onderwerpen zijn sterk afhankelijk van de actualiteit.

TipLandvanCuijk is een gemeenschapspanel, opgezet vanuit de gemeenschap. Heeft u marktonderzoeksvragen of andere vragen over burgerraadplegingen, dan kunt u deze altijd stellen aan enquete@toponderzoek.com. Het is ook mogelijk om zelf onderwerpen aan te dragen voor de lokale peilingen.

Lees hier meer over de TIP-methodiek.

TipLandvanCuijk maakt het gemakkelijk om zonder veel moeite je zegje te doen! En om snel markt informatie op te halen over Land van Cuijk en omgeving.

Zie eerdere onderzoeksresultaten, waaronder 'Duurzaamheid', 'Kermis' en 'Vaccineren'.

5. Toponderzoek

Toponderzoek is een Horsters no-nonsense bedrijf, dat sterk is in het **raadplegen van meningen**. In een mondige wereld waarin men direct resultaat wil zien, is het raadplegen van meningen / ervaringen / beleving van belang om te overleven.

Onze **professionele en flexibele** medewerkers hebben **interesse** voor uw onderzoeksvraag om de beleving en inzichten vanuit de maatschappij regulier zichtbaar te maken. Door een **transparant** inzicht in hetgeen leeft en speelt onder burgers / bestuurders / politici, levert dit beter beleid en meer draagvlak op. Tips worden aangeleverd. Tevens toetst u of ingezette acties resultaat hebben.

Toponderzoek faciliteert dit proces als onafhankelijk onderzoeksbureau TIPTOP voor u. Het onderzoeksbureau heeft de beschikking over eigen TIP-burgerpanels (landelijk > 60 burgerpanels) en het overheidspanel Overheid in Nederland.

Blijf op de hoogte via de Topletter.

Toponderzoek
Expeditiestraat 12
5961 PX Horst

www.Toponderzoek.com
enquete@toponderzoek.com
085-4860100

Toponderzoek is lid van MOA.